Metsatööde plaan Kiidjärve-Akste matkatee kogukonnaalal aastatel 2026–2035

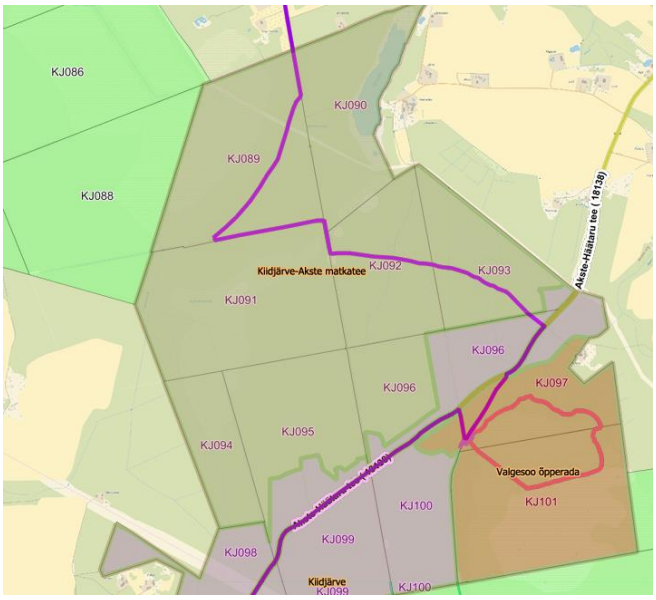
18.11.2026

Kiidjärve-Akste matkatee ala kuulub Põlva valla üldplaneeringus kogukonnaalade hulka. Kogukonnaaladeks nimetab Riigimetsa Majandamise Keskus metsi, mis asuvad asulate lähedal ja mida kohalikud aktiivselt kasutavad.
Põlva valla üldplaneeringus on kogukonnaalad kirjeldatud kõrgendatud avaliku huviga (KAH) metsana, mis on kohalikele elanikele ja kogukondadele oluline. See on asula läheduses asuv mets, kus käiakse puhkamas, marjul, seenel, matkamas või sportimas, aga ka mets, mis kaitseb asulat ebasoodsate ilmastikumõjude või müra eest.
Üldplaneeringu kohaselt lähtutakse kõrgendatud avaliku huviga metsa kasutamisel alljärgnevatest põhimõtetest:

- KAH-alale koostatakse koostöös omavalitsuse ja kohaliku kogukonnaga pikaajaline (10-aastase perspektiiviga) metsamajandamise kava. Kava koostamise eesmärk on saavutada puhkamiseks sobiv ja looduslikult mitmekesine mets.
- KAH-alal arvestatakse raiete kavandamisel kogukonna ja omavalitsuse ettepanekutega.
- KAH-ala metsamaal planeeritakse raietegevust selliselt, et alal oleks tagatud ka kaugemas tulevikus erivanuseliste puistute kogum.
- KAH-ala uuendusraie kooskõlastatakse omavalitsusega majandamise kava koostamise protsessi käigus.

Kogukonnaala kirjeldus

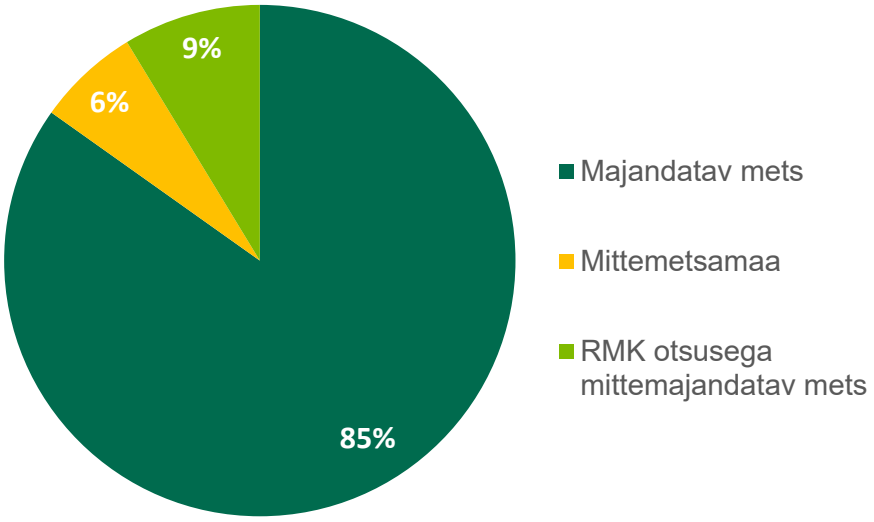
Kiidjärve-Akste matkatee kogukonnaala asub Kiidjärve külas, Akste-Häätaru tee ääres. Ala läbib RMK matkatee Peraküla-Aegviidu-Ähijärve haru. Kogukonnaala suurus on 290 hektarit, millest 264 hektarit on metsamaa.

Joonis 1. Kiidjärve-Akste matkatee kogukonnaala on märgitud rohelise värviga KJ091 ja matkarada tumeda joonega.

Tabel 1. Kiidjärve-Akste matkatee kogukonnaala andmed

Kogukonnaala	***Pindala 290 hektarit***
Kogukond	matkajad
RMK taristu	Akste järve tee, Sipelgakoloonia tee, Väiksesilla tee
Looduskaitse	puudub
Külastuskorraldus	RMK matkatee Peraküla-Aegviidu-Ähijärve haru
Pärandkultuur	vaigutuslank
Valdav peapuuliik	mänd, kask, kuusk

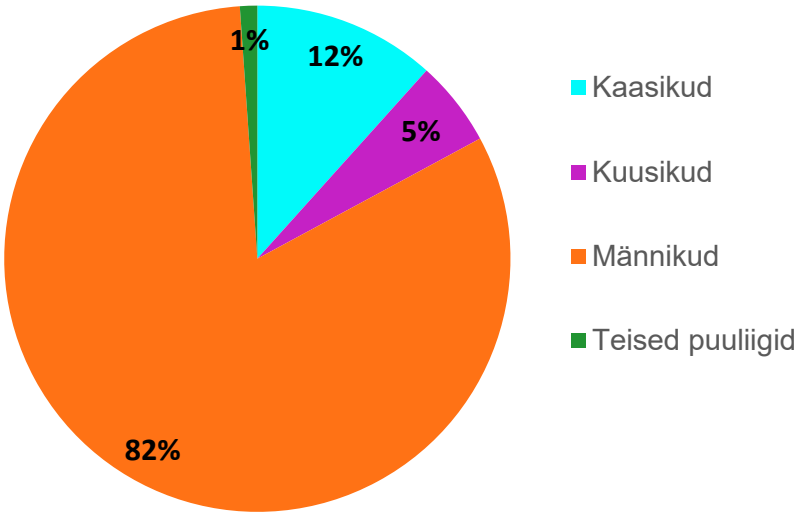

Valdav osa Kiidjärve-Akste matkatee metsast on majandatav mets (85%).

9% moodustab RMK otsusega mittemajandatav mets (raba).

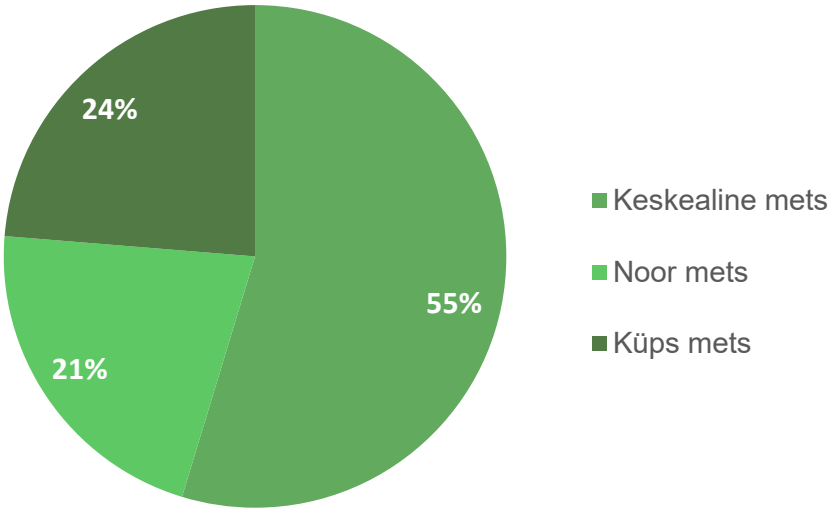
6% on mittemetsamaa (teed, gaasitrass ja järv).

Joonis 2. Metsamaa jagunemine

Joonis 3. Puuliigiline koosseis (%).

Suurema osa Kiidjärve-Akste matkatee kogukonnaala metsast moodustavad erivanuselised männikud (81%), lisaks kuusikud ja kaasikud.

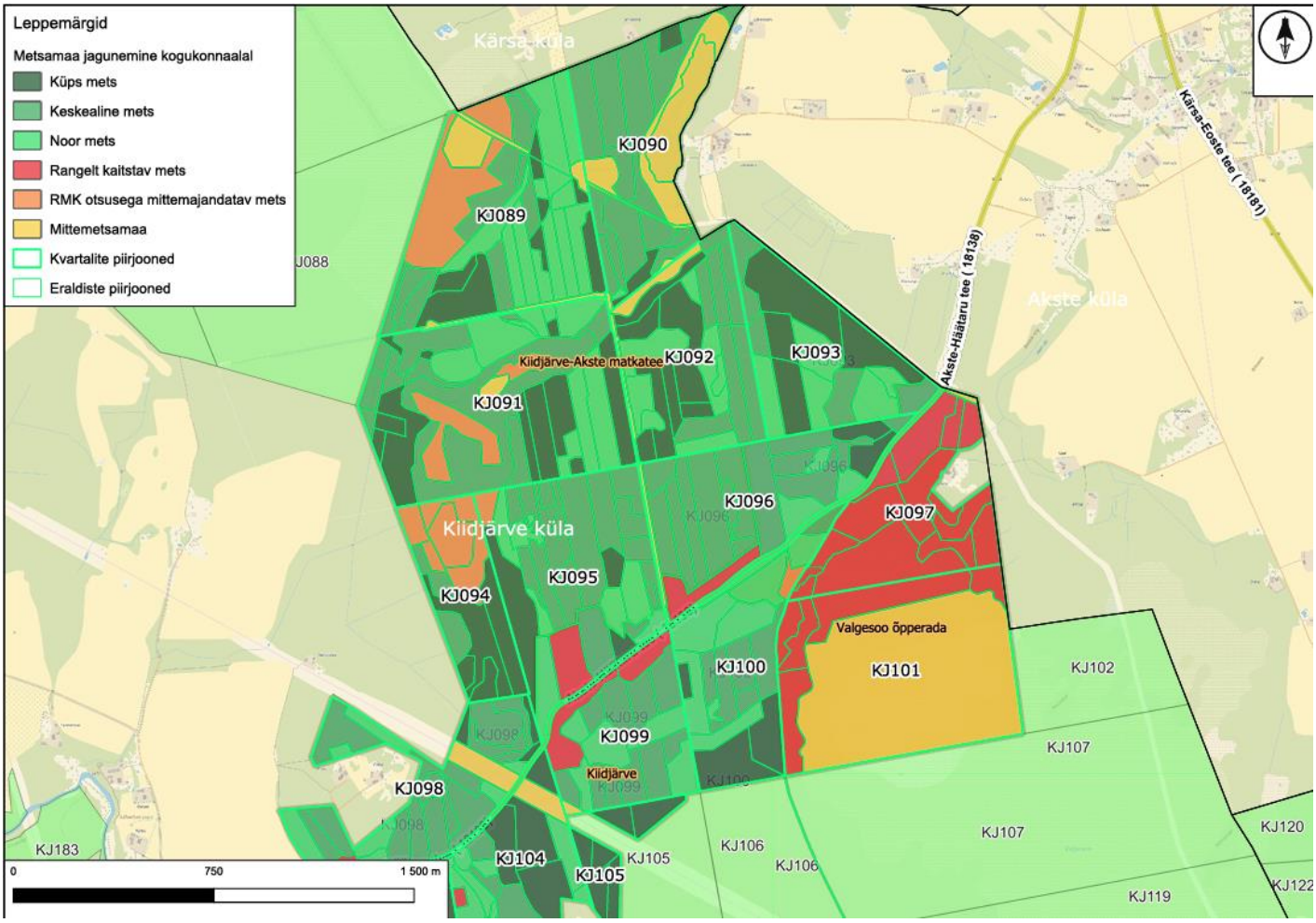

Joonis 4. Vanuseline jaotus (%).

Kiidjärve-Akste matkatee metsast 24% on küpsed metsad.

Keskealist metsa on 55%, kus teeme vajadusel harvendusraieid.

Noores metsas (21%) teeme hooldustöid ja reeglina puitu ei varu.

Joonis 5. Kiidjärve-Akste matkatee ümbruse metsade vanuseline jaotus.

Plaanitavad tegevused

Plaani koostamise protsessis osalesid RMK esindajad ning Põlva vallavalitsuse ja kohaliku kogukonna liikmed, kes kogunesid 29. juulil ja 12. oktoobril 2026 toimunud koosolekutel.

Arutelul käsitleti metsade jätkusuutlikkuse ja uuenemise tagamist, puhke- ja rekreatiivse väärtuse hoidmist ja parandamist ning kohaliku kogukonna ootuste ja kasutusharjumustega arvestamist. Koosolekul osalenud ei teinud metsatööde kohta ettepanekuid.

Kirjalikud ettepanekud laekusid MTÜ-delt Roheline Pärnumaa ja Päästame Eesti Metsad. Tehti ettepanek säilitada kogukonnaalal püsivalt kõrgmets, loobuda uuendusraietest ning kasutada senisest rohkem valikraiet, häilraiet ja looduslikku uuenemist.

Kavandatud tööd on vajalikud, et mets püsiks ka pikemas vaates elujõuline, erivanuseline ja kasutamiseks sobiv. Osa puistutest on jõudnud vanusesse ja seisundisse, kus metsa järkjärguline uuendamine aitab kasvatada uue metsapõlve enne, kui vanema metsa tervislik seisund halveneb või suureneb tormi- ja putukakahjustuste oht. Harvendusraietega parandatakse kasvama jäävate puude valgus- ja kasvutingimusi ning suurendatakse puistute vastupidavust.

Raiete tegemisel arvestatakse matkaraja ja puhkeala eripäraga. Töid hajutatakse ajas ja ruumis ning lageraietel jäetakse säilikpuud ja säilikpuude grupid, võimaluse korral koos teise rinde, alusmetsa ja loodusliku järelkasvuga. Langiservad ja säilikpuude paiknemine kujundatakse kohapeal nii, et leevendada muutust maastikupildis, hoida elurikkust ning vähendada ohtu matkarajale ja teedele. Kaitstavate liikide või muude oluliste loodusväärtuste ilmnemisel täpsustatakse tööde tingimusi enne raiet.

Seetõttu jääb metsatööde plaanis kavandatud raiete maht ja jaotus samaks. RMK eesmärk ei ole ala korraga lagedaks raiuda, vaid uuendada metsa etapiviisiliselt ning säilitada kogukonnaalal kogu plaaniperioodi jooksul eri vanuses metsad, matkaraja kasutusvõimalus ja ala puhkeväärtus.

Raied on kavandatud kvartalitel KJ089, KJ091, KJ092, KJ093 ja KJ095. Kavandatud on harvendusraied, lageraied ning aegjärkse raie esimene ja teine järk. Täpne raiete nimekiri on esitatud tabelis 3.

* Erakorraliste ja ettenägematute tööde puhul RMK metsatööde plaani ei muuda, kuid teavitab eraldi kohalikku omavalitsust ja vajadusel kogukonda. Need tööd võivad tuua kavandatud tegevustesse muudatusi.

* Lageraietel määratakse säilikpuude grupid nii, et vähendada puude matkarajale või teele kukkumise võimalust.

* Enne kokkulepitud raiet teavitab RMK kaasamisel osalenud inimesi ja Põlva vallavalitsust tööde alustamisest e-posti teel.

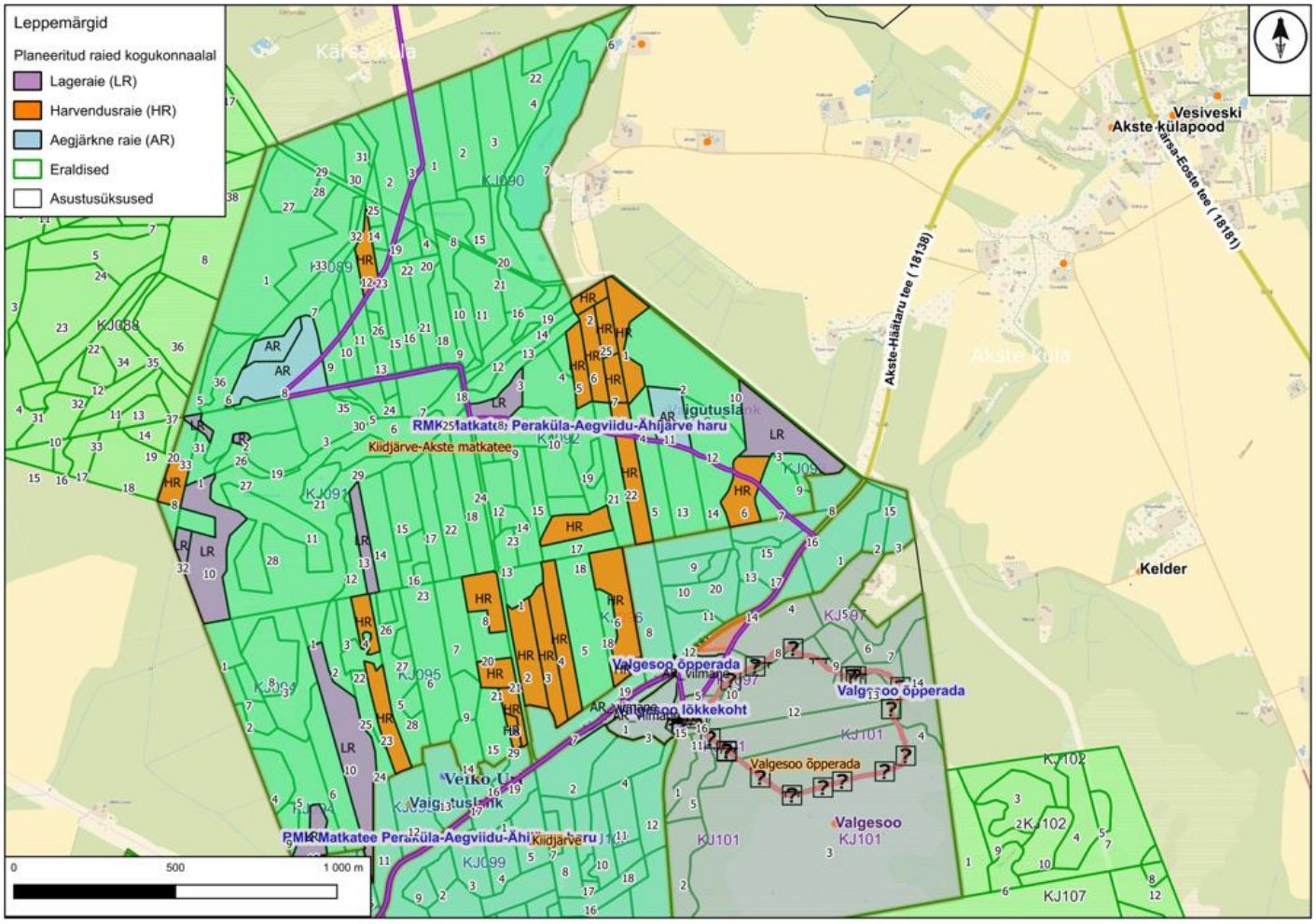
Noortes metsades tehakse hooldusraieid vastavalt metsade vajadustele. Noore metsa hooldamise käigus kujundatakse eri liikidest koosnevad segapuistud.

Tabel 2. Raiete koond Kiidjärve-Akste matkatee kogukonnaalal

Raieliik	**Pindala, ha**
Aegjärkne raie 1. järk	6,7
Aegjärkne raie 2. järk	6,7
Harvendusraie	30,9
Lageraie	16,9
Üldkokkuvõte	**61,2**

Tabel 3. Raiete nimekiri Kiidjärve-Akste matkatee kogukonnaalal

kvartal	eraldis	puistu	raieliik	uuendatav puuliik	pindala, ha
KJ089	8	Männikud	Aegjärkne raie 1. järk	mänd	3,8
KJ089	8	Männikud	Aegjärkne raie 2. järk	mänd	3,8
KJ089	12	Kuusikud	Harvendusraie		1
KJ089	34	Männikud	Aegjärkne raie 1. järk	mänd	1,1
KJ089	34	Männikud	Aegjärkne raie 2. järk	mänd	1,1
KJ091	8	Kuusikud	Harvendusraie		0,9
KJ091	10	Männikud	Lageraie	mänd	4,3
KJ091	13	Männikud	Lageraie	mänd	1,2
KJ091	26	Männikud	Lageraie	mänd	0,2
KJ091	31	Männikud	Lageraie	mänd	0,2
KJ091	32	Männikud	Lageraie	mänd	0,4
KJ092	2	Kaasikud	Harvendusraie		0,6
KJ092	5	Männikud	Harvendusraie		1,2
KJ092	6	Männikud	Harvendusraie		1,5
KJ092	7	Männikud	Harvendusraie		0,8
KJ092	8	Männikud	Lageraie	mänd	1,3
KJ092	17	Männikud	Harvendusraie		1,6
KJ092	22	Männikud	Harvendusraie		2,4
KJ092	25	Kuusikud	Harvendusraie		0,8
KJ093	1	Männikud	Harvendusraie		2
KJ093	3	Männikud	Lageraie	mänd	3,5
KJ093	6	Männikud	Harvendusraie		2
KJ093	11	Männikud	Aegjärkne raie 1. järk	mänd	1,8
KJ093	11	Männikud	Aegjärkne raie 2. järk	mänd	1,8
KJ094	10	Männikud	Lageraie	mänd	1
KJ095	4	Männikud	Harvendusraie		0,9
KJ095	8	Männikud	Harvendusraie		1,5
KJ095	10	Männikud	Lageraie	mänd	4,8
KJ095	18	Männikud	Harvendusraie		0,6
KJ095	21	Männikud	Harvendusraie		0,9
KJ095	23	Männikud	Harvendusraie		1,8
KJ095	29	Männikud	Harvendusraie		0,3
KJ096	2	Männikud	Harvendusraie		2,3
KJ096	3	Männikud	Harvendusraie		2,1
KJ096	4	Männikud	Harvendusraie		2,4
KJ096	6	Männikud	Harvendusraie		2,8
KJ096	19	Männikud	Harvendusraie		0,5

Joonis 6. Kiidjärve-Akste matkatee kogukonnaalal plaanitud raied.